> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport T.a.v. staatssecretaris M. J. van Rijn Postbus 20350 2500 EJ Den Haag Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 20301 2500 EH Den Haag www.nationaalrapporteur.nl

Contactpersoon

Steven Tjalsma

T 070 370 45 14

Ons kenmerk

9927

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Datum 24 november 2016

Onderwerp Consultatiereactie wijziging Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld

en kindermishandeling en Besluit kwaliteit kinderopvang en

peuterspeelzalen

Excellentie,

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van uw voorgestelde wijzigingen in het Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en in het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen (hierna: de Besluiten). Ik steun deze Besluiten op hoofdlijnen. Wel geven deze mij aanleiding tot opmerkingen die ik hierna zal toelichten.

Elementen van het afwegingskader

Ik stel vast dat het op te stellen afwegingskader zoals geformuleerd in de Besluiten in feite uit drie elementen moet komen te bestaan. Ten eerste dient te worden vastgesteld wat de definitie is van 'ernstig huiselijk geweld en ernstige kindermishandeling'. Ten tweede dient er een wetenschappelijk onderbouwd overzicht van risicofactoren voor ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling samengesteld te worden. En ten derde moet worden vastgesteld welke signalen duiden op ernstig huiselijk geweld en ernstige kindermishandeling. Ik acht het wenselijk dat u dit verduidelijkt in de Besluiten en dat u daarin expliciteert dat het afwegingskader bestaat uit deze drie elementen.

Opstellen van het afwegingskader: uniforme basis

Het is cruciaal dat iedere beroepsgroep die werkt met de verplichte meldcode tot een afwegingskader komt dat gedragen wordt door de professionals in die beroepsgroep en aansluit bij hun specifieke beroepspraktijk en expertise. De Besluiten zien hierop en ik ondersteun dit. Echter, het zou onlogisch en onwenselijk zijn dat iedere beroepsgroep zelf tot een definitie moet komen van ernstig huiselijk geweld en ernstige kindermishandeling en zelf de betreffende

risicofactoren en signalen in kaart moet brengen. Deze zijn immers niet afhankelijk van de beroepsgroep; het is mogelijk deze in kaart te brengen op basis van bestaande wetenschappelijke literatuur. Daarnaast moet voorkomen worden dat definities en normen te veel uiteenlopen waardoor in een eenzelfde ernstige mishandelingssituatie voor de ene beroepsgroep wel een meldplicht bestaat en voor de andere niet. Als alle beroepsgroepen een eigen afwegingskader hanteren zonder gebruik te maken van overeenkomstige definities en normen, dan zal dat de bestaande multidisciplinaire aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling bemoeilijken en zal voor Veilig Thuis diens consultatiefunctie nodeloos complex worden.

Datum 21 november 2016 Ons kenmerk

Ik pleit er dan ook voor dat u de beroepsgroepen een definitie van ernstig huiselijk geweld en ernstige kindermishandeling biedt evenals een overzicht van de daartoe behorende risicofactoren en signalen op basis van wetenschappelijke literatuur. Het is vervolgens aan de afzonderlijke beroepsgroepen om de relevante risicofactoren en concrete signalen te selecteren, nader aan te vullen of te specificeren ter aansluiting op de betreffende beroepspraktijk, om zo een eigen afwegingskader te kunnen vaststellen. Hierbij wil ik u adviseren om samen met de beroepsgroepen de onderlinge samenhang tussen de afwegingskaders niet uit het oog te verliezen.

Raadplegen van Veilig Thuis

In de nota van toelichting staat vermeld (p. 7): 'Omdat Veilig Thuis gedurende alle stappen kan worden geraadpleegd, is de mogelijkheid daartoe niet meer expliciet in stap vier vermeld.' Ik acht het daarentegen van groot belang dat de professional of het personeel bij twijfel over het al dan niet melden gestimuleerd wordt om tijdens het toepassen van afwegingskader contact op te nemen met Veilig Thuis voor nadere consultatie. Dit geldt eveneens bij de overige stappen van het stappenplan. Ik beveel u dan ook aan om het raadplegen van Veilig Thuis bij twijfel over het toepassen van het stappenplan van de verplichte meldcode te verankeren in de Besluiten, en wel specifiek in het stappenplan.

Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

In de nota van toelichting staat onder de kop 'Aanleiding tot wijziging van het Besluit meldcode (p. 4) vermeld dat de aanpak van huiselijk geweld en de aanpak van kindermishandeling dankzij de decentralisatie nu in één hand is bij gemeenten. Ik constateer dat de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling voor een belangrijk deel in handen ligt van de gemeenten in het kader van preventie en de decentralisaties Jeugd en WMO, maar niet geheel. Ook landelijk opererende organisaties zoals de politie, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming en de betrokken rijksinspecties hebben een belangrijke rol in de aanpak. Ik adviseer deze medeverantwoordelijkheid voor het beleid en de aanpak ten aanzien van huiselijk geweld en kindermishandeling te expliciteren in de nota van toelichting.

Gesprek met het kind

In lijn met het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind en de recente motie van de Tweede Kamerleden Bergkamp en Kooiman¹ pleit ik voor

¹ Kamerstukken II 2016-2017, 31 839, nr. 552.

explicitering in de nota van toelichting van het belang van het praten met een kind bij stap 3 'een geprek met de cliënt' (p. 6). In geval van huiselijk geweld en kindermishandeling behoort altijd met het betrokken kind of de betrokken kinderen individueel te worden gesproken, onder meer in het kader van onderzoek, hulpverlening, behandeling, maatregelen en nazorg.

Datum
21 november 2016
Ons kenmerk

In het geval u of de betrokken beroepsgroepen bij het vaststellen van het afwegingskader een beroep willen doen op mijn expertise op de terreinen seksueel geweld tegen kinderen en mensenhandel dan ben ik daar graag toe bereid.

Met vriendelijke groet,

Corinne Dettmeijer-Vermeulen Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen